

kunne komme til at levere et Argument for, at Smaamandens Jødemidler ikke spille nogen Rolle i den Sag. Det er indtil nu ikke leveret. Jeg har ikke hørt det endnu. Hvis det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds her kunde finde en Udvei — han er jo undertiden saa klog til at finde Udveie, det har vi set før — hvis han f. Ex. sagde, som jeg havde tænkt mig, at han vilde sige: Lad os lave Kunstsmørret saa godt som muligt, men forbyde Udførselen deraf, saa vilde det gavne herhjemme og blive en god Artikel, som her kunde konkurrere med det daarlige Natursmør. Det vilde blive en god Æquivalent, som kunde give Samfundet Erstatning for det daarlige Smør. Det kunde han maaste gjøre og derved yde sit Bidrag til Ordningen af denne Sag. — Jeg hører for mit Vedkommende til dem, der tror, at Alting her i Verden trænger til en Spore. Jeg tror ikke, at al Ting gaar af sig selv nok saa glat, naar man blot staar og ser paa det; nei, man maa tidt forcere det frem, og derfor tror jeg, at de Herrer gjorde bedre i ogjaa her at holde sig til det, som det ærede Medlem fra Kjøge saa træffende sagde om Militarismen: Det saa galt ud med Fremstridtet her i Vandet, dersom vi ikke kunde affasse en gammel Dumhed uden at sætte en ny i Stedet. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem selv ogjaa her havde holdt paa dette; thi skulle vi gaa til Vindts i denne Sag, er det en Dumhed at give en Kunstsmørlov, som forbyder den mindre bemidlede Mand at faae et sundt og godt Næringsmiddel. Det er ikke noget Fremstridt i Demokratiet, der gjøres her, saavidt jeg kan se. Dernæst er det ogsaa blevet udtalt af det ærede Medlem fra Kjøge, at dette vilde være en helt naturlig Sag, idet det kun var den naturlige Udvikling af den bestaaende Smørlovgivning. Ja, men vor bestaaende Smørlovgivning er jo exceptionel, det er indrømmet, og jeg skal ganske vist indrømme, at det, man fra forskjellige Sider her vil have gjort, er en videre Udvikling af denne exceptionelle Lovgivning. Jeg har et Steds hørt det ærede Medlem sige — det var ikke her, men et andet Sted — at han aldrig vilde være villig til at gaa med til en Undtagelseslov overfor andre Samfundsklasser, og at han i det Hele taget var

en Modstander af Undtagelseslove. Men naar han nu selv erklærer, at vor Kunstsmørlovgivning er en Undtagelseslovgivning, hvorfor vil saa han, der ellers siger at staa paa dette Standpunkt, udvilde den videre, saaledes, at den bliver stærket i sin Undtagelseskarakter? Han vil have den stærket, og siger endog selv, at den logiske Udvikling af denne Lovgivning egentlig er at forbyde det Hele. Vor Smørlovgivning er den eneste Lovgivning, som paa det økonomiske Omraade er exceptionel; den vilde, efterat være begyndt med Vidt, føre videre og videre, indtil de ende med at forbyde den hele Kunstsmørproduktion. Og hvorfor standse derved? De Herrer forlange nu vel kun Beskyttelse for deres Smør, men hvorfor skulde de ikke senere forlange Beskyttelse for deres andre Produkter? Tyskland er jo allerede gaaet samme Vej paa mange andre Omraader. De have jo faaet en Korntold. Jeg kunde have lyst til at spørge de Herrer: Vil De følge Tyskland ogsaa paa dette Omraade, hvis det skulde blive foreslaaet her hjemme? Eller hvis der paa et andet Omraade skulde opstaa et Produkt, som kunde være tjenligt til Næringsmiddel, finde de det saa i det Hele taget overensstemmende med Samfundsinteressen og med gode nationaløkonomiske Begreber, at man stillede sig saaledes, at man sagde: For at bevare det gamle Næringsmiddel fra at gaa til Grunde, slaar vi det nye Næringsmiddel ned; ville De virkelig have, at vi skulle stille os saaledes? Det er jo dog et Faktum, at det, vi Mennesker have at gjøre, er at søge at tilvejebringe paa den letteste og bedst mulige Maade vore Fornødenheder i den ene eller anden Retning og gjøre det paa en saadan Maade, at det sparer os Arbejde, og at vi kunne faae Tid tilovers til at udvilde vore Kundskaber og vor Oplysning. Det er vor Opgave. Men dersom vi hver eneste Gang, der fremstaar noget Nyt, der er i Stand til at afhjælpe Næringsmangelen, som jo dog er til Stede, ville sige: Nei, det Nye ville vi ikke have, fordi det vil lægge Hindringer i Veien for det Gamle, synes de Herrer saa virkelig, at det er et rigtigt Standpunkt at indtage? Jeg er ikke Malthusianer, jeg hører ikke til dem, der mene, at Jorden ikke kan ernære sine Beboere, jeg antager ikke, at noget Saadant vil